RABHADH
CAITHFEAR an ceistpháipéar seo a thabhairt ar ais le do fhreagarleabhar ag deireadh an scrúdaithe, nó caillfear marcanna.

Scríobh do Scrúduimhir anseo: ☞

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2006

GNÓ – GNÁTHLEIBHÉAL

(400 marc)

DÉ CÉADAOIN, 14 MEITHEAMH – MAIDIN 9.30 r.n. go dtí 12.00 meán lae

FREAGAIR

(A) Deich gceist as ROINN 1

AGUS

(B) Ceithre cheist as ROINN 2 mar a leanas:

Ceist amhháin as Cuid 1 agus
Dhá cheist as Cuid 2 agus
Ceist amháin eile as Cuid 1 nó Cuid 2.

Tá na ceisteanna go léir ar aon mharc.

Ceadaítear áireamháin a úsáid.
Déanamh agus Sórt an Áireamháin a Úsáideadh:

C.	Marc
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
Iomlán	

NÁ DÉAN DEARMAD AN CEISTPHÁIPÉAR SEO A THABHAIRT AR AIS LEIS AN bhFREAGARLEABHAR INA mBEIDH NA FREAGRAÍ AR ROINN 2

ROINN 1

(100 marc)

CEISTEANNA GEARRFHREAGRA

Freagair 10 gceist. Tá 10 marc ag dul le gach ceist. Cuir an ceistpháipéar seo ar ais in éineacht le do fhreagarleabhar le do thoil.

1. Cad dó a seasann na litreacha seo a leanas? (Scríobh gach freagra sa spás cuí.)

(i) LLDB (SWOT)	
(ii) CBL (VAT)	
(iii) GD (WWW)	

2. Baintear úsáid as na doiciméid seo a leanas i gcúrsaí árachais. Tabhair breac-chuntas ar an aidhm a bhaineann leo:

(i) Foirm éilimh ____________________

____

(ii) Polasaí ____________________

____

3. Ainmnigh na **trí** ghníomhaíocht bhainistíochta:

(i) ____________________

(ii) ____________________

(iii) ____________________

4. Tabhair breac-chuntas ar **dhá** chúis a bhíonn le dífhostú éagórach agus **dhá** chúis a bhíonn le dífhostú cóir faoin Acht um Dhífhostú Éagórach 1977 – 1993:

Éagórach (i) ____________________

____

(ii) ____________________

____

Cóir (i) ____________________

____

(ii) ____________________

____

5. Léaráid de Shaolré Táirge is ea í seo a leanas, ach níl sí comhlánaithe go hiomlán. Tá céim amháin líonta isteach, 'Sáithiú', agus tá ainmneacha na gcéimeanna eile ar iarraidh.

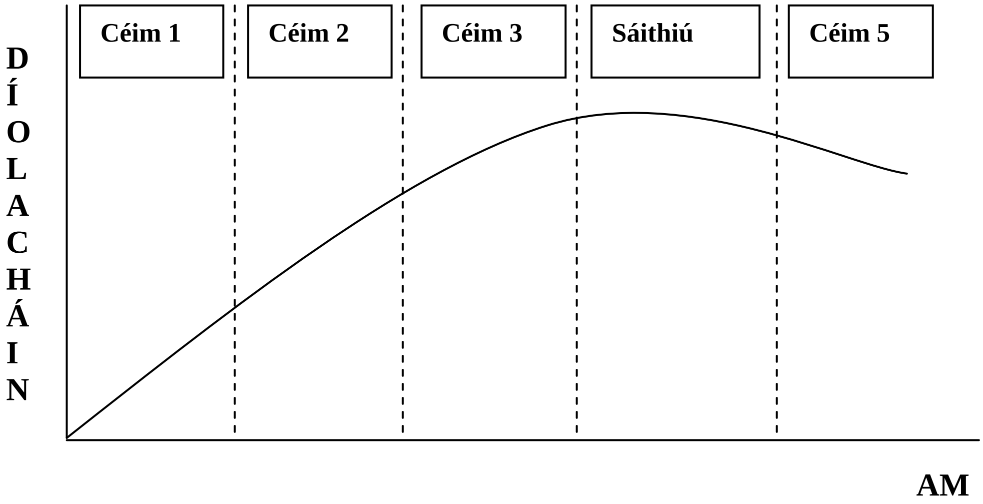

Líon isteach thíos na **ceithre** chéim atá ar iarraidh:

Céim 1 ______________________________ Céim 2 ______________________________

Céim 3 ______________________________ Céim 5 ______________________________

6. Dréachtaigh, agus úsáid á baint agat as dáta an lae inniu, Meamram ó Philomena Uí Dhúill, Bainisteoir Acmhainní Daonna, chuig an bhfoireann go léir ag meabhrú dóibh go bhfuil chruinniú athbhreithnithe míosúil le bheith ann ar an 27 Meitheamh 2006:

MEAMRAM

Chuig: ______________________________ Ó: ______________________________

Dáta: ____________________ Maidir le: ______________________________

Sínithe: ______________________________ Teideal: ______________________________

7. Ainmnigh **trí** institiúid de chuid an Aontais Eorpaigh:

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

(iii) ______________________________

8. Liosta de shé théarma gnó atá i g**Colún 1**. Liosta de sheacht míniú ar na téarmaí sin atá i g**Colún 2**. (Tá míniú amháin nach féidir a mheaitseáil le téarma.)

Colún 1: Téarmaí		**Colún 2**: Mínithe	
1	Cúiteamh	A	Táille bhliantúil a íoctar le cuideachta árachais
2	Coimisiún	B	Íocaíocht bunaithe ar luach na n-earraí a díoladh
3	ÍMAT	C	Airgeadas a thugtar d'fhiontar agus nach gá a aisíoc
4	Deontais	D	Íoc Mar A Thuillir
5	Morgáiste	E	Íocaíocht a dhéantar le duine faoi árachas a d'fhulaing caillteanas
6	Préimh	F	Cáin ar bhronntanais agus ar oidhreachtaí
		G	Iasacht fhadtéarma chun sealúchas a cheannach

Déan an dá liosta a mheaitseáil. Cuir an litir a bhaineann leis an míniú ceart faoin uimhir chuí sa bhosca thíos: (Tá freagra amháin ar fáil cheana féin.)

1	2	3	4	5	6
E					

9. Tá brabús incháinithe €68,400 ag cuideachta theoranta. Baintear cáin amach ar ráta 12.5%.

(i) Ríomh an méid cánach atá iníoctha:
(Taispeáin do chuid oibre.)

Freagra: € ____________________

OBAIR

(ii) Líon isteach an focal atá ar iarraidh san abairt seo:

Tugtar cáin ______________________ ar an gcáin a íoctar ar bhrabús cuideachta teoranta.

10. Tabhair **trí** shampla de thionscnamh díolacháin:

(i) ____

(ii) ____

(iii) ____

11. Luaigh **trí** ghné a bhaineann le trádálaí aonair, mar chineál eagras gnó:

(i) ____

____

(ii) ____

____

(iii) ____

____

12. Mínigh an téarma 'réimse rialúcháin': ______________________________

____

____

____

13. Cuireann Teicneolaíocht an Eolais agus na Cumarsáide deiseanna ar fáil do ghnóthaí. Tabhair breac-chuntas ar **dhá** cheann de na deiseanna sin:

(i) ______________________________

____

(ii) ______________________________

____

14. Bíonn seacht gcéim i gceist, de ghnáth, le forbairt táirge/seirbhíse nua. Tá trí cinn de na céimeanna sin, 'Giniúint Smaointe', 'Margáil Tástála', agus 'Cur i láthair agus Seoladh' curtha isteach sa bhosca thíos cheana féin.
Is iad na céimeanna eile i bhforbairt táirge/seirbhíse nua ná:
Forbairt Fréamhshamhla, *Scagadh Táirge/Seirbhíse*, *Staidéar Féidearthachta* agus *Forbairt Coincheap*.

Cuir isteach thíos na **ceithre** céim sin san ord ceart:

Forbairt Táirge/Seirbhíse Nua

1.	Giniúint Smaointe
2.	______________________________
3.	______________________________
4.	______________________________
5.	______________________________
6.	Margáil Tástála
7.	Cur i láthair agus Seoladh

15. Le deich mbliana anuas, chabhraigh an onnmhairíocht (easpórtáil) le feabhsú gheilleagar na hÉireann. Mínigh an téarma 'onnmhaire' agus tabhair **dhá** shampla d'onnmhairí Éireannacha:

____

____

____

NÁ DÉAN DEARMAD AN CEISTPHÁIPÉAR SEO A CHUR AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR

ROINN 2
(300 marc)

Freagair <u>ceithre</u> cheist as ROINN 2 mar a leanas:
Ceist <u>amháin</u> as Cuid 1 agus
<u>Dhá</u> cheist as Cuid 2 agus
Ceist <u>amháin</u> eile as Cuid 1 nó Cuid 2.

CUID 1

DAOINE SA GHNÓ

CEIST 1

Déan staidéar ar an eolas a thugtar agus freagair na ceisteanna a leanas:

Thug Seán agus Máire Uí Fhaircheallaigh cuairt ar a ngníomhaire taistil áitiúil chun saoire a shocrú dóibh féin agus dá bpáistí óga.

D'fhéach siad ar roinnt bróisiúr agus chuir siad saoire in áirithe in ionad saoire Spáinneach mar ar cinntíodh dóibh go raibh a n-árasán i bhfoisceacht 5 nóiméad siúil den trá agus go raibh saoráidí súgartha sa bhloc árasán ina mbeadh maoirseacht ar na páistí an t-am go léir.

Ar shroicheadh na háite dóibh, áfach, fuair siad amach go mbeadh orthu bus áitiúil a thógáil chun na trá, bus nach dtagadh ach go hannamh. Bhí na háiseanna súgartha fós á dtógáil.

Ar fhilleadh dóibh ón Spáinn, chuaigh Seán agus Máire chuig a ngníomhaire taistil áitiúil chun gearán a dhéanamh.

(A) (i) Ainmnigh an dlí a thugann cosaint do mhuintir Uí Fhaircheallaigh sa chás seo. (10 marc)

(ii) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** leigheas ar an scéal a d'fhéadfadh an gníomhaire taistil a thairiscint chun an fhadhb seo a réiteach. (20 marc)

(iii) Déan cur síos ar **thrí** fheidhm atá leis an Stiúrthóir Gnóthaí Tomhaltóirí. (15 mharc)

Tá Siún de Brún ceaptha ina céad phost.

Thug a fostóir Conradh Fostaíochta di. Bhí a fhios ag Siún óna cuid staidéir ar chúrsaí Gnó go mbíonn na míreanna seo a leanas i gconradh: <u>Tairiscint</u>, <u>Glacadh</u>, <u>Comaoin</u>, <u>Inniúlacht</u> agus *<u>Intinn conradh a dhéanamh</u>.*

(B) (i) Sainmhínigh an téarma 'conradh'. (10 marc)

(ii) Mínigh aon **dá** cheann de na míreanna i gconradh a bhfuil líne fúthu thuas. (20 marc)

(75 marc)

NÁ DÉAN DEARMAD AN CEISTPHÁIPÉAR SEO A CHUR AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR

AN TIMPEALLACHT INTÍRE

CEIST 2

Freagair gach cuid den cheist seo:

(A) Liostaigh agus mínigh na **ceithre** tosca táirgthe. (20 marc)

(B) Tabhair breac-chuntas ar an tábhacht a bhaineann leis an 'earnáil phríomhúil' do gheilleagar na hÉireann. (15 mharc)

(C) Mínigh, agus **dhá** shampla á dtabhairt agat, cad is brí leis an 'earnáil seirbhísí'. (15 mharc)

(D) Liostaigh **dhá** shochar atá ann do gheilleagar na hÉireann as 'earnáil seirbhísí' a bhfuil fás fúithi a bheith ann. (10 marc)

(E) (i) Ainmnigh **dhá** fhiontar stáit a chabhraíonn le gnó a lonnú in Éirinn.
(ii) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** mhíbhuntáiste a bhaineann le fiontair stáit. (15 mharc)

(75 marc)

AN TIMPEALLACHT INTÍRE / IDIRNÁISIÚNTA

CEIST 3

Freagair gach cuid den cheist seo:

(A) (i) Mínigh an téarma 'boilsciú'.
(ii) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** shochar atá ann d'Éirinn as boilsciú íseal a bheith aici. (20 marc)

(B) Tabhair breac-chuntas ar **thrí** shochar a chuireann an tAontas Eorpach ar fáil do ghnó na hÉireann. (20 marc)

(C) Déan cur síos ar **thrí** cheist timpeallachta a théann i bhfeidhm ar ghnó na hÉireann. (15 mharc)

(D) Déan plé ar **thrí** dhúshlán atá ann do ghnó na hÉireann sa trádáil idirnáisiúnta. (20 marc)

(75 marc)

NÁ DÉAN DEARMAD AN CEISTPHÁIPÉAR SEO A CHUR AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR

CUID 2

BAINISTIÚ

CEIST 4

Déan staidéar ar an bhfógra a leanas agus freagair na ceisteanna a leanas:

FOLÚNTAS DO BHAINISTEOIR ACMHAINNÍ DAONNA IN FONAFREND TEO.

Cuireann Fonafrend Teo. teileamhargaíocht ar fáil do raon leathan gnóthas agus tá 35 fostaí ann go lánaimseartha agus 5 go páirtaimseartha.

Táimid ag lorg Bainisteoir Acmhainní Daonna. Ní mór don iarrthóir idéalach scileanna cumarsáide sármhaith a bheith aici/aige, scileanna maithe Teicneolaíocht Eolais, taithí ábhartha agus a bheith toilteanach oibriú mar bhall d'fhoireann.

Áireofar i measc fhreagrachtaí an phoist: Earcú agus Roghnú, Luaíocht, Traenáil/Forbairt agus Measúnú Feidhmiúcháin.

Táimid ag tairiscint tuarastal tarraingteach agus sochar comhchineáil don té a n-éiríonn léi/leis an post a fháil.

Ba chóir d'iarrthóirí a bhfuil suim sa phost acu a CV, maille le litir thionlacain, a sheoladh chuig:

Martina Ní Mhurchú
Bainisteoir Ginearálta
Fonafrend Teo.
Eastát Tionsclaíochta na Páirce Glaise
Baile Átha Cliath 14.

nó ríomhphost: mnimhurchu@fonafrend.ie faoin Aoine 7 Iúil 2006.

Is fostóir comhionannas deiseanna é Fonafrend Teo.

(A) Mínigh gach ceann de na téarmaí seo a leanas:
(i) CV
(ii) Sochar Comhchineáil
(iii) Comhionannas deiseanna (15 mharc)

(B) Tabhair breac-chuntas ar **thrí** shochar atá in obair fhoirne d'eagras. (15 mharc)

(C) Mínigh **dhá** cheann de na feidhmeanna seo a leanas a bhíonn ag Bainisteoir Acmhainní Daonna:
(i) Earcú agus Roghnú
(ii) Traenáil/Forbairt
(iii) Measúnú Feidhmiúcháin (25 marc)

(D) Déan **trí** bhacainn ar chumarsáid éifeachtach a shainaithint agus mínigh iad. (20 marc)

(75 marc)

NÁ DÉAN DEARMAD AN CEISTPHÁIPÉAR SEO A CHUR AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR

BAINISTIÚ

CEIST 5

Déan staidéar ar an eolas a thugtar thíos agus freagair na ceisteanna a leanas:

Seo a leanas sliocht as tuairisc an Chisteora a cuireadh i láthair ag Cruinniú Ginearálta Bliantúil (CGB) Chlub Peile an Ghleanna Mhóir le déanaí.

1. Arna chríochnú don chlár tógála ar ár bpáirc le déanaí, is é an iarmhéid atá ar an iasacht ná €200,000 agus tá rótharraingt €20,000 inár gcuntas reatha.

(A) Déan cur síos ar **dhá** bhealach éagsúla a d'fhéadfadh an club a úsáid chun airgead a bhailiú le feabhas a chur ar a staid airgeadais. (10 marc)

(B) Leag amach an Fógra <u>agus</u> an Clár do CGB Chlub an Ghleanna Mhóir. (25 marc)

(C) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** fhreagracht a bhíonn ar chathaoirleach <u>agus</u> **dhá** fhreagracht a bhíonn ar rúnaí ag CGB. (20 marc)

(D) (i) Mínigh **trí** bhuntáiste a bhaineann le cruinnithe mar mhodh cumarsáide.
(ii) Bíonn córam riachtanach de ghnáth ag cruinnithe foirmeálta.
Mínigh an téarma 'córam'. (20 marc)

(75 marc)

NÁ DÉAN DEARMAD AN CEISTPHÁIPÉAR SEO A CHUR AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR

BAINISTIÚ / GNÓ AG GNÍOMHÚ

CEIST 6

Déan staidéar ar an eolas a thugtar thíos agus freagair na ceisteanna a leanas:

Tá Anita agus Marc Ó Dúill i bpáirtíocht le hocht mbliana i mbun a ngnó féin ag plé le DIY/crua-earraí agus tá seachtar de lucht díolacháin agus triúr tiománaithe veain fostaithe acu faoi láthair.

Tá trádstóras acu i bpáirc ghnó áitiúil agus ionad miondíola i lár an bhaile.

Tá beartaithe acu an t-ionad miondíola a leathnú agus tá iarratas curtha chuig an mbanc acu ag lorg iasachta.

(A) Tabhair breac-chuntas ar **cheithre** thoisc a chuirfeadh an banc san áireamh agus cinneadh á dhéanamh aige an dtabharfaidh sé iasacht do Anita agus do Mharc. (20 marc)

(B) Déan cur síos ar **thrí** mhodh fógraíochta go mb'fhéidir go mbainfeadh Anita agus Marc úsáid astu chun a ngnó a chur chun cinn. (15 mharc)

(C) (i) Mínigh an téarma 'páirtíocht'.
(ii) Tabhair **dhá** bhuntáiste atá le páirtíocht mar chineál eagras gnó. (15 mharc)

(D) Déan cur síos ar **cheithre** chineál éagsúla polasaí árachais ba chóir don ghnó a bheith aige agus tabhair fáth le gach ceann. (25 marc)

(75 marc)

GNÓ AG GNÍOMHÚ

CEIST 7

Freagair gach cuid den cheist seo:

(A) Tabhair sainmhíniú ar mhargaíocht. (10 marc)

(B) (i) Liostaigh na míreanna atá sa mheascadh margaíochta (4Ps).
(ii) Mínigh **ceann amháin** de na míreanna sin. (25 marc)

(C) Ainmnigh **trí** fhoinse smaointe a bheadh ar fáil ag gnó do tháirge/sheirbhís nua. (15 mharc)

(D) (i) Tabhair **dhá** shampla d'ainmneacha branda a bhfuil an-eolas orthu.
(ii) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** shochar is féidir le hainm branda a thabhairt do ghnó. (15 mharc)

(E) Mínigh, agus sampla á úsáid agat, an téarma 'deighilt an mhargaidh'. (10 marc)

(75 marc)

NÁ DÉAN DEARMAD AN CEISTPHÁIPÉAR SEO A CHUR AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR

FIONTAR / BAINISTIÚ / GNÓ AG GNÍOMHÚ

CEIST 8

Déan staidéar ar an eolas a thugtar thíos agus freagair na ceisteanna a leanas:

Siopa búistéara is ea Ó Buachalla Teo. i nDroichead Átha. Tá na deartháireacha Séamas agus Seán i mbun an ghnó ó d'éirigh a n-athair as 10 mbliana ó shin.

Soláthraíonn siad feoil úr ó fheirmeacha áitiúla do thomhaltóirí, d'óstáin agus do bhialanna sa cheantar. Tugann siad creidmheas mí amháin dá gcuid príomhchustaiméirí.

Tá réamhaisnéis sreabhadh airgid ullmhaithe acu. Seo a leanas achoimre ar an réamhaisnéis do na trí mhí Iúil, Lúnasa agus Meán Fómhair 2006.

2006	**Iúil** €	**Lúnasa** €	**Meán Fómhair** €
Fáltais	55,000	80,000	90,000
Íocaíochtaí	57,500	63,000	77,000
Airgead Glan	(2,500)	17,000	13,000
Airgead Tosaigh	1,500	(1,000)	16,000
Airgead ar Deireadh	(1,000)	16,000	29,000

(A) (i) Sainaithin **dhá** mhír a d'fhéadfaí a chur isteach i roinn na 'bhFáltas' de réamhaisnéis sreabhadh airgid Uí Bhuachalla Teo.

(ii) Sainaithin **trí** mhír a d'fhéadfaí a chur isteach i roinn na 'nÍocaíochtaí' de réamhaisnéis sreabhadh airgid Uí Bhuachalla Teo. (15 mharc)

(B) Déan cur síos ar 'bhealach dáilte' a bheadh oiriúnach don ghnó thuas. (15 mharc)

(C) Mínigh an téarma 'rialú creidmheasa'. (15 mharc)

(D) Tá ionad siopadóireachta nua le hoscailt i nDroichead Átha i bhFómhar na bliana 2006. Sainaithin **dhá** láidreacht atá ag Ó Buachalla Teo. chun dul i ngleic leis an dúshlán seo. (15 mharc)

(E) Mínigh **dhá** chúis a n-ullmhódh <u>teaghlach</u> buiséad. (15 mharc)

(75 marc)

NÁ DÉAN DEARMAD AN CEISTPHÁIPÉAR SEO A CHUR AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR

Leathanach Bán